

Publicatie van mandatenlijsten - Korte schets van opdrachten en verantwoordelijkheden

Jaarlijks publiceert het Rekenhof de lijst met mandaten, ambten en beroepen en de bijhorende vergoedingen, van de openbare mandatarissen, en de lijsten van de personen die hun mandaten of vermogen niet hebben aangegeven. Met die publicatie wil de wetgever het vertrouwen van de burgers in de overheid vergroten.

Heel wat openbare mandatarissen (parlementsleden, regeringsleden, provinciegouverneurs, burgemeesters en schepenen enz.), leidinggevende ambtenaren of bestuurders van semi-publieke rechtspersonen, moeten jaarlijks bij het Rekenhof al hun mandaten, ambten en beroepen indienen, en in bepaalde gevallen onder gesloten omslag ook een beschrijving van hun vermogen. De wet (en in sommige gevallen door de regeringen aangeduide ambtenaren) bepaalt welke instellingen en mandatarissen onder de verplichting vallen. De betrokken instellingen (in de persoon van een door de wet aangeduide informatieverstrekker) delen de gegevens van de aangifteplichtige personen aan het Rekenhof mee, dat vervolgens controleert of die allemaal hun mandatenlijst en vermogensaangifte indienen.

De wetgeving over de mandatenlijsten werd in 2018 en 2022 aangepast:

- Sinds 2018 is de verplichting om een mandatenlijst in te dienen uitgebreid tot nieuwe categorieën van mandatarissen, worden de mandatenlijsten elektronisch ingediend en moeten ook de vergoedingen worden opgegeven die gekoppeld zijn aan de uitgeoefende mandaten, ambten en beroepen (gewone en bijzondere wetten van 14 oktober 2018). De wetgever wil daarmee de burgers meer transparantie bieden om zo hun vertrouwen in de politiek te vergroten.
- Vanaf 2023 worden de lijsten van mandaten, ambten en beroepen en van de in gebreke blijvende personen niet meer in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd maar alleen nog op de website van het Rekenhof. Daarnaast zijn de vergoedingen van de leidinggevenden van de diensten van de federale overheid en van de gemeenschappen en gewesten op elkaar afgestemd. De vermogensaangifte moet voortaan ook de schulden omvatten. Het Rekenhof hoeft die vermogensaangiften tot slot niet langer terug te sturen als een persoon niet langer aangifteplichtig is (gewone en bijzondere wetten van 21 december 2022). Daarmee komt de wetgever tegemoet aan een aantal moeilijkheden die het Rekenhof bij de toepassing van de regelgeving had vastgesteld en aan een aanbeveling van Greco (*Groupe of States against corruption* binnen de Europese Raad).

Het Rekenhof publiceert de lijst van de mandaten, ambten en beroepen met bijhorende vergoedingen (lijst 1) op zijn website. Het publiceert ook wie geen mandatenlijst (lijst 2) of vermogensaangifte (lijst 3) heeft ingediend. De bij het Rekenhof ingediende vermogensaangiften worden niet gepubliceerd maar onder gesloten omslag door het Rekenhof bewaard.

Het Rekenhof besteedt veel aandacht aan de kwaliteit en de volledigheid van de ingediende mandatenlijsten, zowel proactief als tijdens de controle. Zo stelt de webtoepassing *Regimand* bij de aangifte meteen een ontwerp van mandatenlijst voor op basis van de vorige aangifte en biedt ze bijkomende informatie en sturing tijdens het indienen. Daarnaast stelt het Rekenhof

vademecums, een FAQ, een telefonische helpdesk en een mailbox ter beschikking. Het contacteert ook mandatarissen als het fouten in de aangifte vermoedt, zodat ze die kunnen verbeteren.

Desondanks kan het Rekenhof de volledigheid en de correctheid van de aangiften niet garanderen, omdat het onmogelijk op de hoogte kan zijn van alle mandaten, ambten en beroepen, en de bijhorende vergoedingen. Bovendien gaan niet alle mandatarissen in op de verbetering die het Rekenhof voorstelt. De aangifteplichtige blijft de eindverantwoordelijke van zijn aangifte.

Het Rekenhof gaat ook niet na of de regels over bezoldigingen en cumulatie van mandaten worden nageleefd, omdat het daarvoor wettelijk niet bevoegd is.

Zowel de mandatarissen zelf als derden kunnen altijd een verbetering van de gepubliceerde gegevens vragen.

Het Rekenhof kan ten slotte administratieve boetes van 100 tot 1.000 euro opleggen. De boetes worden verhoogd als de mandataris tijdens de vorige drie aangiftejaren al een definitieve administratieve boete van het Rekenhof had gekregen.